

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Půlnoční
soud

Případy soudce Ti. Půlnoční soud

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.e-garamond.cz
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti. Půlnoční soud – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Frédéric Lenormand

Případy soudce Ti

Půlnoční soud

Sedm soudců

Ti Žen-ci, *okresní soudce v Pcheng-laji*

Lo Kchuan-čchung, *básník a estét*

Tao-li Sung, *potomek starého šlechtického rodu*

Tchan Žuej, *mladý ctižádostivec*

Šang Šuang, *znalec klasické literatury*

Kchen Fang-tche, *prefektův zeť*

Mej Chao-ti, *nejstarší soudce v prefektuře*

I

*Soudce Ti obdrží záhadnou pozvánku;
spatří pozemský ráj.*

První zkušenost ve funkci okresního soudce v severovýchodní provincii Šantung nepřinesla soudci Ti nic jiného než jedno velké zklamání za druhým. Ve svých čtyřiatřiceti letech měl dojem, že jeho kariéra je u konce. Pravda, krátce po svém příjezdu vyřešil poměrně zajímavý případ pašeráků zlata a definitivně s nimi zatočil. Jenže od té doby se městečko Pcheng-laj pohroužilo do stavu otupělosti, takže jeho talent ležel ladem a hrozilo, že zakrní úplně. Jeden nebo dva složitější případy, jako například vražda jeho předchůdce, ho načas při vyřizování otravných povinností zachránily před smrtí nudou. Celé dlouhé měsíce se neudálo nic vzrušujícího.

Každý týden, každý den, každíčkou minutu si trpce uvědomoval, že vyčerpал všechny skromné možnosti, které mu nezáživné městečko nabízelo. Vojenské velitelství, sídlící v pevnosti u ústí řeky, si vydržovalo vlastní posádku, která bděla nad bezpečností občanů a prošetřovala sebemenší přestupky včetně rvaček, takže soudci Ti nezbývalo než přežvykovat běžné záležitosti jako kůň obyčejnou slámu místo čerstvé travičky. K dovršení všeho se mu zločinci obloukem vyhýbali jako nějakému čer-

nokněžníkovi. Měl u nich špatnou pověst, užitečnou pro obecné blaho a prostý lid, zničující pro své rozpoložení. Člověk by málem uvěřil, že ta banda vychytralých a bezohledných ničemů, pro které měl slabost, si usmyslela, že se bude odnynějška vzorně chovat. Soudce Ti zmáhala celková únava, dokonce stále častěji pomýšlel na sebevraždu, v horším případě na krátkou dovolenou, aby alespoň na chvíli na to blátivé, zasmušilé a k uzoufání nudné hnízdo pozapomněl. Kéž by se uměl zabavit jako jeho tři manželky! Jednou nakupují hadříky, jindy jdou na návštěvu k přítelkyni nebo zvelebují dům. Jeho předchozí zaměstnání v císařském archivu, kdy se celý den přehraboval ve starých spisech, také nebylo dvakrát zábavné, ale žil v hlavním městě a tam o zábavu nikdy není nouze. Zamlada si člověk rozptýlení najde snadno, ale v dospělosti už potřebuje silnější podněty. Jeho dny plynuly jako vlny narážející na přístavní hráz; jedna jako druhá, zdánlivě v pohybu a přitom nehybné, odsouzené k zániku.

Takové neveselé úvahy se soudci Ti táhly myslí, když seděl v knihovně, zachmuřeně pozoroval déšť za oknem a usrkával čaj. Vtom někdo zaklepal na dveře. Vstoupil seržant Kchung s lakovaným podnosem, na němž ležel pergamenový svitek.

„Tohle před malou chvílí doručil vojenský posel, cti-hodnosti,“ pravil s lehkým úklonem.

Soudce Ti vzal svitek opatřený prefektovou rudou pečeti. Takže úřední zpráva. „Výborně,“ pomyslel si, „za tou dešťovou clonou dosud existuje Říše středu a dokonce tam vědí, že existuje i moje maličkost.“

Rozlomil pečeť a dal se do čtení.

„Jeho Excelence prefekt v Pchien-fu, úředník prvního stupně, nařizuje svému podřízenému panu Ti Žen-

-ci, toho času okresnímu soudci v Pcheng-laji, aby se neprodleně dostavil do sídla prefektury a zúčastnil se důležité schůzky. V případě nejvyšší nutnosti bude zajištěn doprovod. Doba pobytu se odhaduje na sedm dní.“ Následoval vlastnoruční podpis. Jak vidno, prefekt si na zdvořilosti příliš nepotrpěl.

Ten nesmlouvavý příkaz soudce Ti překvapil, ale zároveň vzbudil jeho zvědavost: co to může být za schůzku? Zřejmě se jedná o něco závažného, když prefekt o důvodu setkání obezřetně pomlčel. Pravda, za vlády dynastie Tchang dělalo rozbujele úřednictvo i s těmi nejběžnějšími záležitostmi tajnosti a dosáhlo v tomto ohledu mistrůvství. V sídelním městě by neváhali použít šifrovací kód i u pokynů na vyplňování propustek určených pro nejnižší písaře. Tenhle dávný zvyk vidět za vším slídění cizích zvěďů, tajných sekt, podezřelých škůdců i docela neškodných občanů přetrvával až s nepochopitelnou zatvrzelostí. Z nevinné informace se rázem vyklubala tajná zpráva, a to se týkalo hlavně přístavních měst, kde se pohybovali ti barbarští krobiáni ze zámoří. Každý neškodný vzkaz se prověřoval, protože i ten nejposlednější úředníček byl považován za špeha. Podezíravost státní správy, co se týče počestnosti a důvěryhodnosti poddaných, byla až urážlivá.

Soudce Ti nicméně to nečekané pozvání uvítal jako báječnou příležitost, jak se vymanit z tíživého provinčního stereotypu. Pravděpodobně potřebují poradit s nějakou zapeklitou záležitostí, která vyžaduje schopného analytického ducha; jeho pověst už zřejmě překročila hranice zdejšího okrsku. Nu vida, ještě žije, když si na něho vzpomněli na vyšších místech! A to bylo velké povzbuzení.

Území spadající pod pravomoc soudce Ti se nacházelo na pobřeží proti korejskému poloostrovu, který si císař teprve nedávno podmanil za cenu nebývalého přesunu vojsk, ale jak se zdá tamní vazalové už zvedají hlavu. Jedna z městských čtvrtí Pcheng-laje byla vyhrazena právě Korejcům. Byli to většinou obchodníci a obchodovali s čínským vnitrozemím po řece, v jejíž deltě Pcheng-laj ležel. Tématem schůzky bude nejspíš obrana pobřeží a přísnější dohled nad komunitou cizinců, v horším případě si bude muset vyslechnout otravnou přednášku jednoho či dvou nadřízených, neschopných a namyšlených knihomolů, které na zdejší prefekturu poslali z hlavního města, aby těm provinčním zaostalcům vysvětlili, jak se potlačují nepokoje v pohraničních přístavech. Snad to přečká bez úhony. Vzhledem k tomu, že malebné Pchien-fu bylo vyhlášeným letoviskem, může být tamní pobyt příjemným vytržením a na tom nic nezmění ani sebenednější přednáška.

Prefektův příkaz vyžadoval okamžitý odjezd a neslušelo se nechat nadřízeného čekat. Soudce Ti se odebral do ženských komnat, aby svým třem manželkám v nápadně dobré náladě oznámil, že ač velmi nerad, musí se na pár dní vzdálit. První paní to sice vzala na vědomí, ale neuniklo jí, jak se Ti na odjezd těší. Na poslední chvíli se cestovatel snažil vzbudit zdání, že je jen poslušným úředníčkem na klíček, ale jiskra v jeho oku žádnou z manželek neoklamala.

V dopise byla zmínka o „doprovodu v případě nejvyšší nutnosti“, ale soudce Ti se rozhodl cestovat inkognito a jen s jedním mužem, jako by jel na výlet, aby se vyhnul protokolárním ceremoniím. Vybral si Miao Taje,

vysloužilého důstojníka, který se roku 661 zúčastnil tažení proti spojeným silám Korejců a Japonců. Může mu poskytnout nejednu užitečnou radu v případě, že se skutečně jedná o poradu na korejské téma. Ti přikázal, ať jim osedlají koně a naloží zavazadla. Vsedli do sedel a bez meškání vyjeli z jamenu*. Projeli dlouhou rušnou ulicí směrem k jižní bráně, a když před nimi rozevřely bronzové veřeje městského opevnění, vmísili se do tlačenice povozů s plachtou, mířících do sídla prefektury. Srdce mu poskočilo radostí, když se v první zatáčce otočil a město se mu za stromy ztratilo z dohledu.

Po necelých dvou dnech jízdy dorazili k Pchien-fu. Městečko rozprostírající se na úpatí hory, z níž se valil mohutný vodopád, před nimi leželo jako na dlani. Po úbočí strmých skal se mezi krkolomně nakloněnými borovicemi vinuly cestičky. Byl to výjev jako z klasické kresby.

Ohlásili se u strážní budky nalepené na hradební zeď a vyptávali se, jak se dostanou do jamenu. Zbytečných formalit byli ušetřeni, protože soudce Ti se prokázal císařskou pečetí. Veliteli stráže stačil letmý pohled, a už se klaněl a mezi poklonkováním ještě stihl popsat cestu.

Na první pohled bylo zřejmé, že si Pchien-fu svůj věhlas zaslouží. Velká čínská města byla obvykle stavěna jako podle pravítka; ulice byly rovné a dost nezáživné, protože většina obchodů byla obrácena do dvora. Nyní se ovšem soudce Ti ocitl v lázeňském městečku, kde bohatí klienti vlastnili výstavní letní sídla a jezdili se sem

* Opevněná budova, v níž byla umístěna soudní síň, kanceláře, vězení i soukromý byt soudce.

povyrazit a odpočinout si. Cestovatel by tu marně hledal obvyklé blátivé ulice, tady byly pečlivě vydlážděné a provoz spořádaný a plynulý. Pchien-fu působilo po všech stránkách zazobaným dojmem. Pořádek a čistota byly totiž základním obchodním artiklem tohoto letoviska, proslulého teplými prameny, které lékaři doporučovali k léčbě nejrůznějších neduhů, od zarostlých nehtů až po epilepsii. Bylo tam bezpočet lázeňských domů s půvabnými fasádami, jeden honosnější než druhý. Výmluvné názvy jako „Zázračné zdraví“, „Věčná pohoda“ nebo „Pramen mládí“ na křiklavě barevných vývěsních štítech a další podobná lákadla nenechávaly nikoho na pochybách o účinnosti zdejších koupelí v zaručeně léčivých vřídlech.

Lázeňskou klientelu tvořili převážně majetní a marnotratní hosté. V městečku byl téměř stejný počet chrámů jako lázeňských zařízení, aby měli kde obětovat a modlit se za uzdravení, případně děkovat všemožným božstvům za znovunalezené zdraví. Byl to uzavřený svět, kam všudypřítomný chaos panující jinde v říši nedoléhal. Zdejší obyvatelé měli dostatek prostředků na to, aby si zajistili výkonnou pořádkovou službu. Ten poklid a čistota byly až k zbláznění. A že prý sem kvůli koupelím a jedinečné místní atmosféře přijíždějí inkognito císařští dvořané, a dokonce i příslušníci císařské rodiny!

Také státní správa přispívala svým dílem k dobré pověsti lázní a udržovala zde početnou, avšak nenápadnou vojenskou posádku. Jedním slovem, bylo to ideální místo pro okresního soudce toužícího poznat zejména tu lepší stránku úřednické kariéry, zvláště když se díky přítomnosti prefekta svými povinnostmi příliš trápit nemusel. Vzhledem k tomu, že zde byla tak-

řka nulová trestná činnost, bylo jeho jedinou náplní postarat se jednou za rok o daně – požehnaný to dar – a po zbytek roku se točit kolem zazobaných potentátů, kteří se tu na skok zastavili, což sice znamenalo vést plytké řeči, ale také služební postup. Soudce Ti si říkal, že časem by se tady otravoval ještě víc než v té díře Pcheng-laji, i když z jiných důvodů.

Miao Taj se zájmem sledoval čilý ruch na terasách před hospůdkami obrostlými kvetoucími keři. Pobočník umíral touhou okusit místní víno a Ti už předem slyšel, jak mu klokotá vyprahlým hrdlem.

„Ctihodnosti...“ spustil vysloužilý voják.

„Nu dobrá,“ přerušil ho soudce, „uděláme si krátkou přestávku, než se vypravíme do jamenu. Čeká mě pohovor s vrchním soudcem, tak si také rád odpočinu. Jsme po cestě utrmácení a setkání můžeme o hodinku odložit.“

Právě si vyhlíželi méně rušné místo, když vtom se za nimi ozvalo volání:

„Haló, Ti! No tohle! To je ale překvapení!“

Pár kroků od nich jim přátelsky kynul malý kulatý mužíček s pečlivě zastřiženým knírkem a krátkou bradkou; na stolku před ním stálo několik džbánek a nedojedené misky s jídlem. Soudce Ti v něm poznal kolegu, okresního soudce Lo Kchuan-čchunga, s nímž se stýkal v hlavním městě, ovšem nikoli v úřadě, kde se ten človíček pokud možno nezdržoval, nýbrž v literárních kruzích.

„Přisedněte si!“ vyzval je Lo. „Dobré víno nejlépe chutná v příjemné společnosti.“

Soudce Ti pochopil, že se kolega i po letech svědomitě věnuje své nejoblíbenější činnosti, pití vína a psaní

básní ve stínu loubí. Také si všiml, že opodál sedí na lavičce sluhové a střeží koně a zavazadla.

Oba muži seskočili z koně a šli básníka pozdravit.

„Zrovna když jsem míjel tenhle roztomilý koutek, přišla na mne inspirace,“ vysvětloval soudce Lo. „Člověk musí inspiraci vyslyšet, jinak se urazí a načas se vytratí.“

Ti se ho zeptal, jaké šťastné náhodě vděčí za milé setkání. Lo pravil, že ho prefekt pozval na nějakou pravděpodobně velmi nudnou poradu, ale důvod mu není znám. Tazatele se zmocnilo zklamání: nezvali ho tedy kvůli něčemu významnému, když je do věci zatažen i tenhle rozmařilý snílek!

„To jsem rád, že vás vidím,“ řekl Lo. „Už jsem se bál, že mě čeká nějaká nanicovatá schůzka, ale díky vám se blýská na lepší časy!“

Ti mu lichotku oplatil, ačkoli si myslel pravý opak. Vidina, že si pobyt v letovisku ozvláštní řešením nějaké zajímavé a zapeklité záležitosti, se rázem rozplynula. A tak nezbývalo, než si také přihnout vína i bez toho, že musí vymáčknout básničku. Podal pohárek Miao Tajovi, aby mu ho naplnil opojným nápojem.

Oba kolegové si vyměnili nezbytné zdvořilosti týkající se zdraví manželek, což zejména soudci Lo trvalo hodnou chvíli, neboť na rozdíl od soudce Ti, který se celkem rozumně spokojil se třemi, si kolega vydržoval hotový harém, kromě pěti legitimních manželek kdovíkolik konkubín; vždycky všechno přeháněl, zálibu v pití i vše ostatní.

„A víte, že tu nejsme sami?“ pokračoval Lo rozverným tónem, ovlivněným nepřiměřeným množstvím vypitého vína.

Soudce Ti by byl rád věděl, jak dlouho tu už sedí. Jak se zdálo, jeho sluhové hlady netrpěli. Měli sdostatek času se posilnit, zatímco se jejich pán oddával takzvané „situační básnické tvorbě“.

„Opravdu?“ řekl soudce a nenápadně počítal prázdné džbánky.

„Když jsem tu tak seděl a psal jsem, zahlédl jsem toho starého mezka soudce Meje. Dělal jsem nenápadného, aby si mě nevšiml. Vážně, byl to on! Prý si úplně zničil reputaci. Ten skrblík údajně přijímá dary od poplatníků, ačkoli je to přísně zakázané. Jak se vůbec může okresní soudce tak snížit, pošpinit si pověst a ještě ohrožovat dobré jméno našeho soudcovského stavu? To nechápu!“ prohlásil a dolil si nejistou rukou bůhví kolikátou číši.

„Pěkně se to vybarvuje,“ pomyslel si soudce Ti. „Všichni na jedné kupě, nejdřív tenhle násoska a budižničemu a navrch nejprotivnější kolega ze všech.“

„A to není všechno!“ nedal si pokoj Lo. „Chvíli po něm tudy projel Kchen Fang-tche. Člověk by řekl, že tu okresní soudci pořádají koňské dostihy.“

„Kchen Fang-tche?“ opakoval Ti, pátraje v paměti. „Nevzpomínám si.“

„No tak! Toho přece znají všichni!“ zvolal světák Lo. „Úřaduje ve vedlejším okrsku. Je vůbec možné, že ho někdo nezná? Musíte častěji chodit na společenské večírky, dříve-narozený-bratře! O Kchenovi se mluví všude, je to fešák a samá avantýra. Oženil se s dcerou zdejšího prefekta a to mu pomohlo dostat se do funkce, protože v literárním klání za moc nestál. Proto si také nevzal druhou manželku. Chtěl dokázat tchánovi, jak vysoko si cení ten zlatý poklad, který mu laskavě svěřil do péče. Prefekt by musel být hluchý, aby se nedoslechl

o milostných aférách, do kterých se ten hezounek zeťáček zapletl. Další vykutálený chytrák, který znevažuje naši korporaci!“

Jméno Kchen Fang-tche pomalu vyplulo ze vzpomínek soudce Ti, a sice ve spojitosti s jakýmsi nelichotivými řečmi, jimž zásadně nevěnoval pozornost, ale vzpomněl si, že se o něm mluvilo v ženských komnatách. Manželky měly o takových věcech větší přehled. Pověst záletného okresního soudce se šířila z jednoho kraje do druhého a choulostivé historky mají pro dámy vždy zvláštní kouzlo. Všichni byli přesvědčeni, že jedině prefektova ochranná ruka a jeho vlivné styky zabránily, aby ten notorický cizoložník nebyl odvolán z funkce, jak si mnozí bezesporu toužebně přáli.

„Namouvěru,“ řekl soudce Ti, „pozvali nás na sjezd nenapravitelných hříšníků!“

„Je to tak,“ přitakal Lo mezi dvěma doušky. „Podle mne jsme mezi tou sebrankou jedině my dva bez poskvrnky.“

Soudce Ti si povzdechl. Z obavy, aby na něm Lo nepoznal, co si ve skutečnosti myslí, zvedl se s tím, že je čas vypravit se do jamenu.

Lo se též pokusil zvednout se ze židle, ale byla jako přikována k jeho pozadí. Ti pokynul sluhům, kteří byli podle všeho na podobné situace zvyklí, a ti kvapně přispěchali pánovi na pomoc. Podepřeli ho z obou stran a dovedli ke koni; do sedla se vydrápal jen s vypětím všech sil.

„Vy necestujete v nosítkách?“ podivil se soudce Ti. Horizontální poloha by pro soudce Lo byla rozhodně vhodnější vzhledem k četným zastávkám za účelem občerstvení.

Lo se při té zmínce zatvářil zkormouceně, neboť mu připomněla, jak strastiplný je život při nedostatku financí.

„Bohužel!“ zabručel. „To víte, mám velké výdaje. Moje rodinka mě něco stojí. Něčeho se vzdát musím... i když je to bolestné,“ dodal a masíroval si zadní část těla.

Pochopitelně, vydržovat deset žen i se služebnictvem a dětmi, pořádat večírky, mít veškeré pohodlí a přitom nedělat nic kloudného, to jaksi nejde dohromady.

Sotva dojeli na konec ulice, vypuklo za jejich zády hotové pozdvižení. Když se ohlédl, spatřili, jak se vzrušeným davem čumilů prodírá velkolepý průvod. Vyvolávači a vlajkonoši běželi před honosnými pohodlnými nosítky, které neslo dvanáct nosičů. Dva jezdci v bronzové zbroji jeli vepředu, dva vzadu. Jak známo, čím větší humbuk, tím silnější dojem. „Místo!“ křičeli sluhové ve žlutomodrých stejnokrojích a tloukli do gongů. „Místo pro císařského úředníka!“ Na vlaječkách byl zlatem vyšíty velký nápis: „Jeho Excelence urozený soudce Tao-li Sung, nejvyšší okresní soudce z Chai-pcho na služební cestě.“ Přitom by stačila zmínka, odkud soudce pochází. „Místo pro Jeho Excelenci!“ hlasitě vykřikovali vyvolávači, jako kdyby do městečka dorazil sám císař. Palankýn muselo nést dvanáct nosičů místo obvyklých osmi. Nejenže přepravovali „ctěného soudce Tao-li“, za staženými záclonkami nejspíš rozvaleného na hedvábných poduškách, ale vláčeli se s břemenem přetíženým cingrlátky, soškami, zlatými ozdobami, rodovými znaky a kokrhely v barvách klanu pana okresního soudce.

Soudce Ti s doprovodem musel chvatně uhnout z cesty před nezadržitelně se blížícími nosítky.

„Tao-li?“ přečetl si soudce Ti ohromný nápis. „Kdo je zas tohle?“

„Cože?“ podivil se nevěřícně Lo. „Vy neznáte syna hraběte z Pchu? Ten žádným nedostatkem peněz netrpí. Pochází ze starobylé a vznešené rodiny s ohromnými příjmy, takže si může dovolit cestovat s takovou parádou a všem okázale předvádět, že je bohatým dědicem. Nad funkcí, kterou zastává, ohrnuje nos a tím pádem i nad námi. Však se o tom brzy sám přesvědčíte.“

Nechali projet průvod a pokračovali mlčky v cestě do jamenu. Lo v duchu přemítal o nerovném původu lidí a jeho záдумčivost tentokrát neukonejšilo ani víno, ani poezie. A soudce Ti zase hnětlo, že na tajnou schůzku sezvali snad všechny soudce z okolí a znevážili tak jeho osobu, neboť měl za to, že se bez jeho mimořádných schopností nikdo neobejde.

II

*Soudce Ti se ocitne v podivném jamenu;
účastní se hostiny zelenooděnců.*

Když Ti a Lo vjeli na nádvoří jamenu, Tao-li Sung právě vystupoval ze svých nádherných nosítek a vítal se s hostitelem, zdejší mladým okresním soudcem.

„Ach, nejmilejší dříve-narozený-bratře!“ rozplýval se hostitel. „Konečně někdo, kdo jaksepatří reprezentuje naše povolání! To je pastva pro oči!“

Navzájem se uklonili a v družném objetí zmizeli v domě, následováni dlouhou řadou sluhů obtěžkaných koženými truhlami a dřevěnými lakovanými krabicemi.

„Ani si nás nevšiml,“ poznamenal soudce Ti, když sesedl a předal uzdu podkonímu.

„Vedle pestrobarevného fénixe vypadají ostatní ptáci opelichaně,“ podotkl Lo poeticky, jak měl ve zvyku, když mu sluhové šetrně pomáhali ze sedla, aby si nepolámал kosti.

Podkoní na nádvoří odstrojovali koně. Že by patřili dalším kolegům?

Vtom jim jakýsi šedovlasý muž v šatech soudního zřízence kvapně vyšel v ústrety. Domysleli se, že má za úkol je přivítat, ačkoli se tvářil, jako že se chystá vyhnat